

Inbreng verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken hebben de onderstaande fracties de behoefte vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Minister van Economische Zaken over de Raad voor het concurrentievermogen op 26 en 27 maart 2015.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Vermeij

Adjunct-griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken,
Thomassen

Inhoudsopgave

I	Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie	2
	Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie	3
	Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie	4
	Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie	4
II	Antwoord / Reactie van de Minister	5
III	Volledige agenda	5

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele Raad voor Concurrentievermogen in Riga in Letland. Zij zijn verheugd dat het Letse voorzitterschap de digitale interne markt als één van de pijlers van haar voorzitterschap heeft aangemerkt en dit thema op deze informele Raad wil bespreken. Wat betreft deze leden is dit namelijk ook een belangrijk onderwerp, waarbij verstandig beleid vanuit Europa kan bijdragen aan extra groei en banen. Zij zien daarom graag ambitieuze maatregelen in de strategie voor een digitale interne markt die de Europese Commissie momenteel uitwerkt. Het uitgangspunt van de leden van de VVD-fractie is dat regelgeving concurrentie en innovatie ruim baan moet geven en zo min mogelijk belemmeringen moet opwerpen. Graag horen zij van de Minister wat er bovenaan zijn concrete wensenlijstje staat, want dat krijgen zij niet duidelijk uit de geannoteerde agenda. Hoe is de Minister achter de schermen bezig om deze punten voor het Brusselse voetlicht te brengen? Welke lidstaten steunen Nederland en welke niet? Deze leden merken dat er door veel lidstaten in algemene zin geregeld lovende woorden worden gesproken over het belang van de interne digitale markt. Maar, als het puntje bij paaltje komt en er concrete voorstellen op tafel liggen, zijn er veel lidstaten die opeens hun woorden niet in daden omzetten. Deze leden hebben het dan in het bijzonder over de discussie inzake netneutraliteit en roamingtarieven. Dit zijn nou juist twee grote onderwerpen binnen de digitale interne markt, waarop onwillige lidstaten de werking van de digitale interne markt belemmeren. Is de Minister bereid op deze informele Raad alle lidstaten die mooie woorden spreken over de digitale interne markt, zonder de Nederlandse lijn te steunen, te confronteren met hun inconsistentie?

Wat betreft het voorstel waar de Commissie aan werkt zijn inmiddels al wat details naar buiten gekomen. Zo benoemt de Commissie belangrijke obstakels voor de digitale markt. Hieronder vallen de versnippering van regelgeving die verhindert dat bedrijven hun goederen en diensten aanbieden buiten de nationale grenzen, verschillende en omslachtige belastingprocedures en het te duur zijn van het online aanbod van goederen en diensten en de ontbrekende interoperabiliteit tussen de verschillende operatoren. Kan de Minister nader ingaan op de plannen die de Commissie heeft ten aanzien van deze obstakels? In hoeverre onderscheidt de Commissie dezelfde obstakels als de Minister? Wat is zijn inzet in Brussel ten aanzien van concrete punten?

In de Raad voor het Concurrentievermogen van 2 en 3 maart 2015 te Brussel riep de Europees commissaris voor de Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf de Raad op om de landenspecifieke aanbevelingen op het terrein van de interne markt op te pakken. Deze leden zijn benieuwd hoe de Minister vervolg geeft aan dit

advies. Onder andere nationale «koppen» op Europese wetgeving kunnen een barrière vormen voor de versterking van de interne markt, zo zien zij bevestigd worden in het verslag van de vorige Raad. Geldt dat ook voor de Nederlandse wetgeving en zo ja, om welke «koppen» gaat het? Eén van de agendapunten van de informele Raad is de digitale transformatie van de industrie. Dit onderwerp sluit nauw aan bij de Nederlandse inzet op «smart industry». In de Kamerbrief over «smart industry» lezen de leden van de VVD-fractie dat de Minister «smart industry» hoog op de Europese industrieagenda wil krijgen en het Nederlandse voorzitterschap wil benutten om Nederland «smart industry» in de internationale spotlights te zetten. Wat is concreet de inzet van de Minister in de Concurrentieraad en wat is de Minister voornemens om bij de informele Raad in te brengen bij dit agendapunt? Welk bedrag stelt Nederland beschikbaar aan de (co)financiering van «smart industry»? De Europees commissaris voor de Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf heeft het belang van industrie onderstreept met drie prioriteiten, met name wat betreft betere regelgeving. Welke regels op het gebied van waardeketens, slimme en schone productie en het ondernemersklimaat herkent de Minister op Europees niveau die kansrijk of belemmerend zijn voor de Nederlandse Industrie?

Vragen en opmerkingen van de leden van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de geannoteerde agenda van de informele RvC. Deze leden hebben nog enkele vragen en opmerkingen. Wat is de exacte rolverdeling tussen het Letse voorzitterschap en de Europese Commissie met betrekking tot het voorstel dat in mei gedaan zal worden voor de digitale interne markt? Hoe gaat de Minister de Kamer op de hoogte houden van het pakket voor de digitale interne markt en belangrijke ontwikkelingen hierin en de onderhandelingen hierover?

Is er een budget verbonden aan de digitale interne markt? Zo ja, hoe hoog is dit budget en hoe wordt het verdeeld?

Hoe is berekend dat het ontbreken van een digitale interne markt ervoor zorgt dat het BBP 250 miljard euro lager uitvalt en dat er 1,5 miljoen minder banen zullen zijn?

Hoe is de taakverdeling tussen de eurocommissarissen Digitale Eenge-maakte Markt, Digitale economie en samenleving en Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf ten aanzien van digitalisering en telecommunicatie? Heeft de Minister nog een rol in het faciliteren en oproepen van belanghebbenden om te reageren op de plannen van de Europese Commissie via de speciale website Digital4EU-website?

Is de overleggroep die de Retailagenda heeft opgesteld op de hoogte van deze consultatieronde? Is het waar dat de Retailagenda ook raakvlakken heeft met de digitale interne markt? Kan de Minister de Retailagenda ook doorsturen naar de Europese Commissie in het kader van deze consultatie? Zijn de NBTC en de Shopping Alliance op de hoogte van de consultatieronde? Kan de Minister hen vragen om een reactie te sturen? Op welke manier worden de Learning Circles betrokken? Waarom heeft de Europese Commissie geen aandacht voor een betere integratie van online en offline detailhandel?

Kan de Minister nader ingaan op het negende obstakel dat genoemd wordt, namelijk de fragmentatie van de markt voor telecommunicatie? Is dit opnieuw een poging om radiofrequenties te gaan coördineren door de Europese Commissie, of gaat het hier om iets anders? Hoe is de Europese Commissie tot de conclusie gekomen dat 70% van de werknemers in de EU onvoldoende digitale vaardigheden zouden hebben? Hoe is de Europese Commissie tot de conclusie gekomen dat het wegnemen van

deze deficiëntie tot 900.000 extra banen zou leiden? Liggen hier berekeningen aan ten grondslag of is dit slechts een slag in de lucht? Kan de regering ingaan op de betekenis van fields labs voor de actie-agenda «smart industry»? Hoe ziet een field lab er fysiek uit? Zijn field labs ook te financieren vanuit het European Fund for Strategic Investments (EFSI)? Kunnen field labs bijdragen aan een digitale interne markt? Welke problemen zijn er op dit moment met de interoperabiliteit? Kan de regering een reactie geven op de kritische reactie van het Europese Rekenhof van de EU op EFSI (FD, 18/3/2015, blz. 7)? Heeft EFSI te weinig focus op resultaat en impact? Gaat EFSI inderdaad ten koste van TENT en Horizon 2020 en de begrotingsdiscipline van de lidstaten (SCP)? Is het waar dat EFSI ondoorzichtig is en dat het Rekenhof geen toegang heeft tot de informatie over de bestedingen? Waarom wordt hier voor gekozen? Hoe is de besluitvorming gegaan ten aanzien van het afwegingskader voor genetisch gemodificeerde gewassen? Is dit behandeld als A-punt (hamerstuk)?

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda en hebben daarbij enkele vragen. In de geannoteerde agenda wordt gesproken over het industriebeleid en dat de Nederlandse mening op dit vlak is dat dit een nationale aangelegenheid blijft. Toch worden enkele onderwerpen genoemd waarbij op Europees terrein zal worden gecoördineerd. Zij vernemen daarom graag of de Minister de mening deelt dat de Europese Commissie op dit vlak eerder een faciliterende dan een regievoerende rol dient in te nemen.

Voorts hebben de leden van de SP-fractie kennisgenomen van het feit dat Nederland een presentatie zal geven over met name kansen en belemmeringen bij de ontwikkeling van digitaal ondernemerschap. Hierbij wordt concreet gewezen op het gebrek aan de juiste digitale kennis en vaardigheden en belemmerende regelgeving die innovatie tegenhoudt. Op welke belemmerende regelgeving die innovatie tegenhoudt, wordt gedoeld? Welke gevolgen heeft de constatering dat er een gebrek aan de juiste digitale kennis en vaardigheden is? Deelt de Minister de mening dat dit gebrek het best kan worden gecompenseerd door te investeren in onderwijs dat zich richt op de kennis over en het gebruik van ICT?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de fractie van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de stukken op de agenda voor het schriftelijk overleg over de informele Raad voor het concurrentievermogen. Zij hebben nog enkele vragen en opmerkingen. De leden van de D66-fractie lezen dat de Raad op 2 maart conclusies heeft aangenomen waarin wordt opgeroepen tot een meer coherent wetgevend kader voor de digitale interne markt ten aanzien van een aantal punten zoals geografische discriminatie bij het aanbieden van goederen en diensten, ongehinderde grensoverschrijdende elektronische handel, en auteursrechtwetgeving die geschikt is voor het digitale tijdperk. Kan de Minister toelichten of al deze punten ook in de plannen van de Europese Commissie voor een strategie voor een digitale interne markt verwerkt zijn? Voorts constateren deze leden dat netneutraliteit in het kader van de discussie over de digitale interne markt niet op de agenda staat. Deelt de Minister de mening dat netneutraliteit een cruciaal onderdeel is van een digitale interne markt? En is de Minister bereid om tijdens de discussies op 26 en 27 maart het belang van netneutraliteit bij zijn collega's van andere lidstaten te benadrukken? Deze leden lezen dat de Raad in een werksessie nader zal ingaan op het onderwerp «de digitale transformatie van de industrie». Duitsland heeft

op dit thema een nieuw innovatiebeleid gepresenteerd, de zogeheten «High Tech Strategy». Daarin investeert Duitsland 14 miljard euro. Is de Minister van mening dat er met de «Smart Industry» agenda voldoende geïnvesteerd wordt in de digitale transformatie van de Nederlandse industrie?

Voorts lezen de leden van de D66-fractie dat Nederland een presentatie zal geven over digitaal ondernemerschap. Kan de Minister aangeven welke voorbeelden van de Nederlandse aanpak hij zal toelichten? De Minister benadrukt terecht de kansen van toenemende digitale ontwikkelingen voor economische groei en het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. Tegelijkertijd moeten er ook worden opgelet voor mogelijke risico's, bijvoorbeeld op het gebied van privacy. Is de Minister bereid dit aspect, net als het bovengenoemd aspect van netneutraliteit, in zijn presentatie te verwerken?

II Antwoord / Reactie van de Minister

III Volledige agenda

Aanbieding van de geannoteerde Agenda van de informele Raad voor Concurrentievermogen van 26 en 27 maart 2015 in Riga, Letland

Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 13 maart 2015 – 2015Z04610

Aanbieding van het verslag van de Raad voor Concurrentievermogen van 2 en 3 maart 2015 te Brussel

Brief regering – Minister van Economische Zaken, H.G.J. Kamp – 17 maart 2015 – 2015Z04743